

Ob 20-letnici dežele

Dne 31. januarja je poteklo 20 let, ko je postal veljaven ustavni zakon, ki je priključil k življenju peto in zadnjo med italijanskimi deželami s posebnim statutom, se pravi Furlanijo - Julijsko krajino. S tem zakonom je bil namreč dokončno odobren posebni statut te dežele, kar je bil pogoj, da se je naslednje leto (1964) lahko izvolil prvi deželni svet in so se nato izvolili tudi ostali deželni organi.

Se se spominjamo, kako smo Slovenci v Italiji z velikim zanimanjem in tudi pričakovanjem spremljali parlamentarni postopek za odobritev posebnega statuta nove dežele, saj smo dobro vedeli, da je ustava predvidela za Furlanijo - Julijsko krajino poseben statut tudi in predvsem zaradi prisotnosti znotraj njenih meja slovenske narodne manjšine. Poznali smo dalje vsebino posebnih statutarov Doline Aoste in Tridentinsko-Južnega Tirola, zaradi česar smo upravičeno pričakovali, da bo tudi statut naše dežele vseboval podobna določila glede narodnih manjšin, v tem primeru zlasti glede naše manjšine. Zgodilo pa se je, da je rimski parlament kratkotalo prezrl manjšinsko problematiko v Furlaniji - Julijski krajini in jo le posredno ter načelno omenil v 3. členu, ki pravi, da so prebivalci naše dežele enaki ne glede na jezik.

Kot pripadniki slovenske manjšine smo torej bili hudo razočarani, ker sta se zakonodajni zbornici v Rimu v tem primeru povsem drugače ravnali kot ob odobritvi posebnih statutarov za ostali dve deželi, kjer živita neitalijanski jezikovni skupnosti. Deželi Furlaniji - Julijski krajini ni sta namreč izrecno priznali pristojnosti na področju manjšinske problematike. Ta dežela se je torej rodila z izvornim grehom, katere zle posledice Slovenci čutimo še danes. Prav gotovo drži, da je nepriznanje pristojnosti na manjšinskem področju eden glavnih vzrokov, da se temeljna vprašanja slovenske narodne skupnosti v Italiji še niso zakonsko uredila.

S tem seveda nečemo reči, da dežela v 20 letih obstoja ni prav ničesar naredila v korist slovenske manjšine. Pozitivno je bilo že samo dejstvo, da se je z njeno ustanovitvijo nudila priložnost, da so izvoljeni predstavniki naše skupnosti lahko govorili v tako kvalificiranem zboru, kot je deželni svet, o vprašanih slovenske narodne manjšine, tako da so se njihovi italijanski kolegi lahko pričeli seznanjati z

dalje na 2. strani ■

Pege na demokraciji

V Italiji se te dni veliko diskutira in v vladnih ter vodilnih opozicionalnih krogih tudi prepira o prisilnem odstopu prof. Umberta Colomba kot predsednika državne petrolejske družbe ENI in o imenovanju njegovega naslednika. Vrh socialistične stranke in posebno Craxi hoče za vsako ceno, da mora biti novi predsednik družbe socialist, kar je v skladu z znano težnjo socialistične stranke oz. njenega vodstva, da vrine svoje ljudi na čimveč ključnih položajev v državnih družbah, tako da bi imela dejansko v rokah vso državno industrijo. To naj bi bilo plačilo za njeno sodelovanje s KD oziroma v vladni koaliciji, iz katere je izrinjena KP. Socialisti so v teh svojih zahtevah izredno dosledni in vztrajni, pa tudi uspešni, kajti KD ne preostane drugega, kakor da jim ugodí, čeprav še tako nerada, če noče, da gredo v opozicijo in povzročijo tako dejansko nemožnost vladanja v Italiji, kajti brez socialistične stranke je nemogoče sestaviti vladno koalicijo z relativno večino, vsaj ne brez kake »zunanje« podpore, ki pa lahko pride, v primeru opozicionalnega stališča socialistične stranke, samo s komunistične strani. Misovska stranka je takorekoč mrtva v italijanski politiki, ker demokracije vlade nikakor ne sprejemajo niti njenega zavezništva niti podpore pri glasovanjih v parlamentu, da se ne kompromitirajo zaradi njenega novofašističnega značaja oziroma vztrajanja na ideoloških stališčih, ki so preblizu nekdanjemu fašizmu, da bi bilo mogoče priznati MSI za pravo demokracijsko stranko, izraz italijanske demokracije. Glede tega je Krščanska demokracija, pa tudi druge italijanske stranke, nepopustljiva.

To je eden izmed vzrokov, da so že lep čas možne v Italiji samo koalicijske vlade, ki imajo v vladni koaliciji tudi so-

cialistično stranko, ali ki uživajo zunanjo podporo komunistične stranke, kot v Morovem času. In to je zdaj tudi tisto, kar napravlja socialistično stranko neglede na njeno volivno moč za jeziček na tehtnici. Ta položaj dovoljuje vodstvu socialistične stranke, da si lahko dovoli nasproti drugim strankam vladne koalicije skoro vse in da se lahko obnaša skoro kot kak razvajeni paglavec, ki zahteva vse, kar mu ugađa, ne da bi se mu kdo uprl.

Trenutno gre torej za imenovanje predsednika državne petrolejske družbe ENI. Skoro ne more biti dvoma, da bo novi predsednik družbe socialist ali vsaj človek, ki bo vseč socialistični stranki. A bolj verjetno je prvo, kot dokazujejo imena glavnih kandidatov. To pa seveda vzbuja nevoljo tako v demokracijskem javnem mnenju, ki je proti takemu izsiljevanju, kot pri drugih strankah vladne koalicije, zlasti tudi v Krščanski demokraciji, ki je naveličana vednega socialističnega izsiljevanja (ne da bi se mu mogla upreti), in seseda tudi pri komunistih, ki (upravičeno) opozarjajo na nemoralnost takega ravnjanja, hkrati pa jih jezi, ko vidijo, kako znajo socialisti izkoriščati svoje sodelovanje v vladi, obsojajoč komunistično stranko, ki sanja o »alternativi«, na dolgo, če ne večno opozicijo, kajti brez socialistične stranke tudi oni ne morejo upati, da bi spravili skupaj kako koalicijo, ki bi obsegala vsaj 50 odstotkov volivcev plus enega.

Nevolja nad sedanjim barantanjem za predsednika družbe ENI pa je seveda le najnovejši, nikakor pa ne edini vzrok nezadovoljstva demokracijske javnosti v Italiji z načinom vladanja ne samo Fanfanijeve, ampak vseh vlad novejšega obdobja, v demokracijskem razdobju Italije. O prejšnjem, fašističnem razdobju seveda niti

dalje na 2 strani ■

POLJSKA IN VATIKAN

Poljski zunanji minister Štefan Oljśowski je na tiskovni konferenci v Varšavi izjavil, da se poljska vlada bavi z mislijo, da bi vzpostavila redne diplomatske stike z Vatikanom. Oljśowski je omenil plodne dvostranske stike, ki bodo po njegovem omogočili popolno normalizacijo odnosov med Poljsko in Sveto Stolico.

V poljskem parlamentu ali sejmu se je zaključila razprava o poljski zunanji politiki. Ob sklepu razprave je parlament odobril resolucijo, ki poudarja veljavnost

dosedanje zunanje politike, ki temelji na zavezništvu s Sovjetsko zvezo in ki jamči varnost in nedotakljivost poljskih meja. Resolucija dalje poudarja veljavnost dosedanjih zavezništvev in sicer v okviru varšavskega pakta kot tudi v okviru organizacije za gospodarsko sodelovanje med vzhodnoevropskimi državami. Na koncu resolucija zavrača poskus vmešavanja v poljske notranje zadeve in hkrati graja politiko ameriške vlade, češ da ta politika ni v skladu s splošnimi koristmi poljskega ljudstva.

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 6. februarja, ob: 8.00 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 10.30 Mladinski oder: »Starši na prodaj!«; 11.15 Nabožna glasba; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 12.30 Glasba po željah; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Nediški zvon; 14.40 Šport in glasba ter prenosi z naših kulturnih prireditvev; 19.00 Poročila.

■ PONEDELJEK, 7. februarja, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Človek v sodobni družbi; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 Danilo Švara: Prešeren (Slovo od mladosti); 11.15 Beležka; 12.00 Gledališki glasovi po stezah spominov; 13.00 Poročila; 13.20 Gospodarska problematika; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih (umetniško branje): Leopold Suhodolčan: »Trenutki in leta«; 14.55 Naš jezik; 15.00 Veselo športno popoldne; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 »Cecilijanka 1982« v Katoliškem domu v Gorici; 18.00 Od Milj do Devina; 19.00 Poročila.

■ TOREK, 8. februarja, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Integracija prizadetih otrok v normalni šoli; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 Oddaja za otroški vrtec; 10.20 Danilo Švara: Prešeren (Slovo od mladosti); 11.30 Beležka; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih (umetniško branje): Leopold Suhodolčan: »Trenutki in leta«; 14.30 Šolska glasbena ura za mladino; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 »Cecilijanka 1982« v Katoliškem domu v Gorici; 18.00 »Prešeren, misterij slovenstva«; 19.00 Poročila.

■ SREDA, 9. februarja, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Sprehodi po tržaških predmestjih; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.00 Oddaja za prvo stopnjo osnovne šole; 11.30 Beležka; 12.00 Pod Matajurjan, posebnosti in omika Nadiških dolin; 13.00 Poročila; 13.20 Trst by night; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih: Leopold Suhodolčan »Trenutki in leta«; 14.30 Evergreni; 14.55 Naš jezik; 16.35 Instrumentalni solisti; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Mladi izvajalci: harmonikarski ansambel »Synthesis 4«; 18.00 Na goriškem valu; 19.00 Poročila.

■ ČETRTEK, 10. februarja, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Slovenska ekonomija na Tržaškem od l. 1945 do danes; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.00 Oddaja za drugo stopnjo osnovne šole; 11.30 Beležka; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih (umetniško branje): Leopold Suhodolčan: »Trenutki in leta«; 14.30 Otroški kotiček: »To je pa laž«; 15.00 Beseda ni konj; 16.35 Instrumentalni solisti; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Pevski zbor »Ivo Lola Ribar« iz Beograda; 18.00 Četrtekova srečanja; 19.00 Poročila.

■ PETEK, 11. februarja, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.40 Glasbena matineja; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.00 Oddaja za srednjo šolo; 11.30 Beležka; 12.00 Roža mogoto; 13.00 Poročila; 13.20 Naša gruda; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih (umetniško branje): Leopold Suhodolčan: »Trenutki in leta«; 14.30 Glasbene skice; 14.55 Naš jezik; 15.00 Od ekrana do ekrana; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Francoski zbor »Ensemble vocal d'Aquitaine« iz Bordeauxa; 18.00 Kulturni dogodki; 18.40 Imena naših vasi; 19.00 Poročila.

■ SOBOTA, 12. februarja, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 9.00 Sobotni trim; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.30 Beležka; 12.00 »Bom naredu st'zdice, čjer so včas' b'le«, glasnik Kanalske doline; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih (umetniško branje): Leopold Suhodolčan: »Trenutki in leta«; 14.30 Otroški kotiček: »Najdihojca«; 15.00 Iz studia neposredno; 17.00 ratka poročila in kulturna kronika; 18.00 Slovenska žena v življenju in boju: »Kmečki upori«; 19.00 Poročila.

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »Novi list« — Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157 — Odgovorni urednik: Drago Legiša — Tiska tiskarna Graphart, Trst, ulica Rossetti 14, tel. 772151

Pege na demokraciji

■ nadaljevanje s 1. strani

ni, da bi govorili. Nihče ne more zanikati, da je povojni italijanski vladni sistem vsaj formalno strogo in dosledno demokratičen, res pa je tudi, da se venomer nekje zatika. Zdaj ne deluje to, zdaj ono. Neprestano boleha na kaki kratkotrajni ali dolgotrajni bolezni. Krize in škandali si kar sledijo in pogosto se odvijajo vzporedno. V marsikom bi lahko to vzbudilo pravi obup nad demokracijo in ga privedlo do zaključka, da je demokracija najslabši izmed vseh političnih oziroma vladnih sistemov, saj npr. ni slišati iz Sovjetske zveze ali iz kake druge totalitarne države niti približno o tolikih javnih škandalih zaradi zlorabljanja javnih funkcij, korupcije, neučinkovitosti javne uprave, o stvarkah, prepirih med ministri, o bančnih škandalih s sokrivdo ministrov, utajevanju davkov zlasti s strani bogatih, terorizmu itd. kakor v Italiji. Vse to so grde pege na obličju italijanske demokracije in bolj ali manj na obličjih vseh demokratičnih vladnih sistemov, od Švedske in Anglije do Španije in Združenih držav.

Toda naj se sliši še tako čudno, je ravno to dokaz, da je demokracija najboljši vladni sistem izmed vseh, čeprav že zaradi svojega demokratičnega značaja ne bo nikoli popoln. Vedno bo ostal v kaki stvari pomanjkljiv, potreben in sposoben izboljšanja. Samo totalitarni diktaturni sistemi se lahko približajo popolnosti v svoji strumni organizaciji in terorju, ki ne popusti niti v najhujših krizah in razmerah, kot npr. Hitlerjev teroristični sistem. Tam preostane posamezniku in skupinam tako malo možnosti svobodnega gibanja, da niti pomisliti ne morejo na to, da bi kritizirali, povzročali kake krize, težave, probleme ali odkrivali škandale. Tam je posameznik obsojen na to, da igra v vsem pokornega, poslušnega, pohlevnega in »dobrega« državljana, drugače mu grozi proces brez pravnih jamstev in morda smrtna obsodba. Tisti, ki goljufajo, poneverjajo, izvajajo nasilje nad bližnjim, si prisvajajo privilegije, se vsi pravočasno vključijo v vrste vladnih ljudi.

Kdo upa obtožiti poneverbe mogočnega funkcionarja, ki lahko mimogrede uniči človeka in naščuva nanj režimsko eksekutivo. Kdo si upa v taki državi obtožiti v tisku kakega mogočnika nepoštenja? Tisk tudi nikoli ne bi objavil take obtožbe, zaradi nje bi se dotični takoj znašel za zapa-hi zaradi »prevratnega«, »protidržavnega« delovanja. Nihče si ni upal in si ne upa

obtožiti mogočnikov izkoriščanja javnih sredstev v lasten prid, nezakonitega bogatenja, monopola nad raznimi ustanovami itd. To je možno samo v demokracijah. Zato imajo le demokracije škandale, totalitarni režimi in vojaške diktature pa ne. Tam se zdi vse pošteno in v redu. Tam na obličju sistema ni peg — ker jih ne sme biti. Tam je vse enotno prepletkano, prikrito, prepovedano, nihče nima pravice, da bi vtikal nos v zadeve, ki so v zvezi z oblastjo, niti časnikarji, niti sodniki, najmanj pa še kak navaden državljan. Ta mora biti »zadovoljen« in molčati, ali pa celo hliniti »navdušenje«.

Zato nimamo nobenega vzroka, da bi obupavali nad demokracijo, kljub njenim škandalom. To so normalni znaki in dokazi dejstva, da nima pomena sanjariti o kaki »popolni« družbi. Cilj mora biti svobodna družba, v kateri je poštenjakom omogočeno in dovoljeno, da odkrivajo škandale, vse tisto, kar ne gre.

—o—

Zločin v Neaplju

Pod streli zločincev je v ponedeljek na enem neapeljskih trgov padel 38-letni jetniški paznik Nicandro Izzo. Bil je v službi v neapeljskem zaporu Poggioreale in je bil namenjen na železniško postajo, od koder se je nameraval odpeljati domov, saj je stanoval v kraju, ki je oddaljen nekaj desetnih kilometrov od Neaplja. Orozniki in policijski agenti so uvedli preiskavo. Zdi se, da je zločinec oddal samo en strel proti jetniškemu pazniku. Strel pa je bil žal usoden, kajti Izzo je bil na mestu mrtve. Pokojnik je pred dnevi zaprosil za premestitev in bi moral te dni nastopiti službo v Rimu.

V PERUJU POBILI 9 ČASNIKARJEV

Na območju Ayacucha v Peruju je policija našla še eno truplo perujskega časnikarja. To je že deveti časnikar, ki je pred dnevi v nepojasnjenih okoliščinah umrl nasilne smrti v Peruju. Njegovo truplo so našli nedaleč od kraja, kjer so bili pokopani ostali pobiti časnikarji. Perujski parlament je pod vplivom svetovne javnosti sklenil uvesti preiskavo o tem pokolu. Pokol v Peruju je odločno obsodila tudi mednarodna organizacija časnikarjev. Na predsednika Peruja Belaunde Terryja je organizacija naslovila brzojavko, ki med drugim zahteva, naj se krivci pokola čimprej odkrijejo in zgledno kaznujejo.

Ob 20-letnici dežele

■ nadaljevanje s 1. strani

manjšinsko problematiko, saj je znano, kolikšna nevednost pri njih vlada na tem področju. In še eno pozitivno točko bi ob tej obletnici omenili: dežela pomeni namreč skupno streho za celotno slovensko narodno manjšino v Italiji, kar je velikega pomena zlasti glede na položaj Slovencev v videmski pokrajini.

20-letnico dežele obhajamo torej z mešanimi občutki: s spominom na hudo razočaranje zaradi usebine posebnega statuta, a tudi z zavestjo in prepričanjem, da je bila in je dežela priložnost oziroma instrument, ki ga moramo izkoristiti za uveljavljanje naših pravic, za utrjevanje prave in nepotvorjene demokracije, ki mora tako posamezniku kot narodni skupnosti zagotavljati vsestranski napredek.

Teško življenje za nepismene

V ambulanti neke milanske pediatrične klinike zdravnik kaže mladi mamici list, na katerem pišejo doze hranjenja z umetnim mlekom za dojenčka. Mlada mati stoji ob zdravniku in v zadregi molči; potem pa s pogledom, vprtim v tla, iztisne skozi zobe: ne znam brati. 57-letna gospodinja, mati šestih otrok, dobi list za plačilo globe za svojega psa. Misli, da je le reklama in list strže. Po enem mesecu dobi drugi poziv in spet ga strže. Po nekaj mesecih se je globa povečala in ker je ni plačala, ji pridejo na dom rubit. Presenečena in prestrašena ne pozna razloga. Vse to se ji je pripetilo, ker ni znala prebrati poziva za plačilo globe.

To sta dva od nešteti dogodkov, ki se pripetijo vsak dan ne le v Milanu, ampak v vseh večjih italijanskih mestih, zlasti na jugu Italije. Ti dve italijanski državljanke, ki sta normalno inteligentni, sta dve izmed dveh milijonov nepismenih Italijanov. Ti se vsak dan soočajo z različnimi težavami, ker ne znajo ne pisati in niti brati. Ne znajo na primer prebrati na časopisu kake ponudbe za zaposlitev ali za stanovanje; ne poznajo cestnih znakov, ne znajo napisati pisma sorodnikom itd. ...

Kateri so vzroki, da je v Italiji še toliko nepismenih? Predvsem gre za ekonomske razmere številnih družin v južni Italiji, kjer so družine zelo številne in štejejo po 10 in več članov in starši nimajo sredstev, da bi lahko pošiljali otroke v šolo. Potem so razni predhodki in prepričanje, da izobrazba ni potrebna, zlasti ženskam; oddaljenost šol, razne bolezni itd. ...

Nepismeni ljudje se čutijo emarginirane, manjvredne in se zato zaprejo vase. Z drugimi se ne družijo; ker se sramujejo tega neznanja. V pomoč tem ljudem je bilo ustanovljeno že

Radio za šole

S prvim februarjem so se na radiu Trst A obnovile oddaje za šole. Tudi letos bodo predvajali 64 oddaj, ki so namenjene otroškimi vrtcem, prvi stopnji osnovnih šol, drugi stopnji in tudi srednji šoli. V eter bo tako šlo skoraj trideset oddaj iz cikla, ki ga je naš radio pripravil za šolska leta 1976/77 in 1979/80, obnovili pa bodo drugo polovico.

Otroškimi vrtcem so namenjene oddaje glasbene vzgoje in jezikovne vzgoje. Oddaje glasbene vzgoje so natisnjene in jih večina vrtcev že ima, vsekakor pa je še nekaj izvodov na razpolago.

Tudi knjižnice glasbene vzgoje za osnovnošolce so še na razpolago, na novo pa bodo pripravili niz oddaj o jezikovni vzgoji. Pripravili jih bodo s pomočjo ljudskih pravljic Slovencev v Italiji. Višji stopnji pa bodo namenjene oddaje z naslovom »Otrok in okolje«. Srednji šoli pa bodo namenjene oddaje o umetniški vzgoji, tehnični vzgoji in 6 oddaj o jezikovni vzgoji.

Spremenjen je tudi urnik oddajanja, ki so ga prilagodili želji ravnateljstev in učiteljskih zborov. Tako bodo učenci in dijaki lahko poslušali »radio za šole« ob torkih za vrtce, ob sredo prvo in drugo šolski, v četrkih učenci druge stopnje, v petkih pa dijaki srednjih šol.

leta 1947 posebno združenje, ki nudi izobrazbo in šole nepismenim, to je UNLA (Unione nazionale per la lotta contro l'analfabetismo) - Državno združenje za boj proti nepismenosti. Ustanovila ga je skupina profesorjev in socialnih delavcev z željo, da italijanska družba odpravi pojav nepismenosti.

Od svoje ustanovitve do danes je nudilo združenje izobrazbo več tisočim nepismenim, ki so se tako lahko vključili v normalno življenje brez predsodkov in so tudi dobili primerno delo, ki ga prej, ko še niso znali ne pisati in čitati, niso mogli dobiti.

Seveda ni vedno lahko prepričati vseh, da se vpišejo v tečaje, ker je za mnoge pravi psihološki problem, posebno za starejše, obiskovanje šole. Ljudi je treba predvsem prepričati, da se vpišejo v to šolo in jo redno obiskujejo, jim biti blizu in jih spodbujati. Tega mnenja je predsednik omenjenega združenja, bivši prosvetni minister Salvatore Valitutti, ki pravi, da mora izobrazba odraslih temeljiti na vsakdanjih izkušnjah; to se pravi, da mora šola nuditi najosnovnejše znanje, tako da zna posameznik prebrati račun, ki ga mora plačati, da zna napisati prijatelju kartico s pozdravi, da zna kot oče prebrati mnenja, glede šolskega uspeha, svojega sina ali hčere. To je za te ljudi najvažnejše: poznati preproste in vsakdanje stvari, potem lahko preidemo na zahtevnejše. Seveda za uspeh nista dovolj samo sposobnost in požrtvovalnost profesorjev, ampak predvsem vztrajnost in trdna volja »učencev«. Izreden primer vztrajnosti in trdne volje je pisatelj Gavino Ledda, sardinski pastir, ki ga je oče kot majhnega dečka iztrgal iz 1. razreda osnovne šole, da bi pasel njegove ovce na gričih Siligo (Sassari). Ledda se je naučil pisati in brati pri 20 letih, ko je služil vojaški rok, in sicer na tečaju, namenjenemu nepismenim vojakom. Kot samouk je nadaljeval študije in dosegel doktorat na Univerzi iz klasičnih ved in postal asistent jezikoslovja in glotologije na vseučilišču v Sassariju. Sedaj je pri 42 letih priznan pisatelj in piše že tretjo knjigo. Opustil je poučevanje na univerzi in se zaposlil kot režiser; sedaj režira film, ki obravnava snov njegove knjige.

Kljub velikemu napredku v zadnjih letih, je še vedno mnogo dela v boju proti nepismenosti. Potrebni so večji denarni izdatki za izboljšanje in vzdrževanje tečajev, večja zavzetost za tečaje zlasti v južni Italiji. Moralo bi biti več

sodelovanja med državo, deželami in različnimi krajevnimi ustanovami glede tega problema; izboljšanje tehnik in didaktike poučevanja. Nadalje bi bilo potrebno izpopolniti tečaje z različnimi obiski v gledališčih, knjižnicah in muzejih.

Če se bo nepismenost zmanjšala, zlasti v južni Italiji, bo že velika pridobitev za vso italijansko družbo in se bo tudi moč mafije oslabila, ker ne bo imela več tako plodnih tal pri nepismenih ljudeh.

Marko Paulin

Slovensko dobrodelno društvo v Trstu bo v okviru svojega delovanja tudi v letu 1983 podelilo v mejah svojih možnosti dijakom in učencem slovenskih šol na Tržaškem in Goriškem nekaj mesečnih oziroma enkratnih denarnih podpor.

Interesenti naj se oglasio na sedežu društva v Trstu, ul. Machiavelli 22/II (tel. 65612), kjer bodo dobili informacije in obrazec za izpolnitev prošnje.

Uradne ure: vsak ponedeljek od 16. do 18. in vsak četrtek od 10. do 12. ure.

Pisma uredništvu:

VEČ LAHKE GLASBE

Pred kratkim smo mladi skupaj poslali na Radio Trst A pismo z željo, da bi bilo več sporedov za mlade, predvsem lahke glasbe. Ne mislim, da bi morali vrteti samo najmodernejšo glasbo. Toda danes pravzaprav ni več niti ene zabavne glasbene oddaje. Ob sobotah je zdaj govora o problemih in o politiki. Tudi Peterlin zame predava preveč o športu. Če hočem poslušati dobro lahko glasbo, moram poslušati druge postaje. Zakaj ne upoštevajo na radiu želja poslušalcev? Upam, da mi boste te vrstice, napisane z dobrim namenom, objavili.

Darko Gruden

—O—

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE v Trstu

MATJAZ KMECL

MUTASTI BRATJE

Režija: JOZE BABIČ

V sredo, 9. februarja ob 19.30 v Postojni

V petek, 11. februarja ob 15. in ob 20. uri v Portorožu

Nečloveško ravnanje v Nigeriji

Iz Nigerije prihajajo srhljive vesti o položaju dveh milijonov tujcev, večinoma domačinov iz Ghane, ki jih je vlada izgnala iz države, češ da so tam brez dovoljenja in da povzročajo neravnovesje na delovnem tržišču. V ponedeljek malo pred polnočjo, ko je potekel rok za umik z državnega ozemlja, ki je izredno težaven zaradi množice prizadetih in zaradi meddržavnih zapletov med Gano in sosednjimi državami, sta pripluli v nigerijsko glavno mesto Lagos dve ladji iz Gane, da bi pomagali pri umiku. V pristanišču pa je brezupno čakalo na prevoz 30 tisoč ljudi. Začelo se je brezglavo prerivanje, ki je

po prvih podatkih povzročilo najmanj šest smrtnih žrtev. Veliko je ranjencev. Ni znano, koliko ljudi sta odpeljali ladji, ker sta bili nabito polni.

Združeni narodi so že pozvali ljudi dobre volje in države, naj pomagajo beguncem. Italijanska katoliška dobrodelna organizacija Charitas je nakazala prvi znesek 50 milijonov lir za pomoč preživelim. Pozvala je vse skupine in gibanja, ki se sklicujejo na krščanska načela, naj z izrednimi nabirkami priskočijo na pomoč. Istočasno je Charitas obsodila okrutno in nečloveško ravnanje nigerijske vlade s tujimi delavci in priseljenci.

Godbe na pihala na koncertu

Druga revija zamejskih godb na pihala, ki je bila v nedeljo v Kulturnem domu, je spet potrdila, da so naše godbe na pihala nenadomestljiv del slovenskega kulturnega in rekreacijskega delovanja. Posebno v zadnjih letih so godbe na pihala močno oživele. Mladi glasbeniki so pristopili k ansamblom in to je številnim godbam dalo novega elana in povečalo dejavnost.

V zadnjih časih so se namreč te glasbene skupine močno potrudile in skušajo v svoje repertoarje uvajati tudi nove partiture, ki so večkrat kar predelava za pihalni orkester znanih operetnih motivov, ali drugih klasičnih del, poleg seveda priljubljenih starih koračnic in priredb znanih ljudskih pesmi, napevov in tudi motivov sodobne jazz ali lahke glasbe.

Pomen godb na pihala je v uvodnih besedah poudaril referent za zborovsko in glasbeno dejavnost pri ZSKD Ignacij Ota.

Na nedeljski reviji pa so nastopile naslednje godbe: »Breg« iz Doline, ki jo vodi Niko Persič, kriška godba na pihala »Vesna«, vodi Herman Sulčič, godbeno društvo »Prosek« pod vodstvom Slavka Lukša, godba »Viktor Parma« iz Trebč

pod vodstvom Rada Škabarja, godba na pihala iz Ricmanj, ki jo vodi Enio Krizanovsky, revijo pa je zaključilo godbeno društvo »Nabrežina«, ki ga vodi Stanko Mislej.

Nedeljski koncert godb na pihala je bil vsekakor prijeten glasbeni dogodek, ki je še enkrat potrdil, da naši pihalni orkestri niso drugorazredni glasbeni polustvarjalci, ampak opravljajo med našim ljudstvom pomembno vzgojno in kulturno poslanstvo. Do danes so bili velikokrat zanemarjeni, zadnja leta pa se kaže njihov preporod, ki ga potrjujejo tudi repertoarji in številni koncerti, ki jih godbe pogosto prirejajo.

Nedeljski koncert je povezovala Marinka Počkaj, ki je tudi kratko orisala zgodovino nastopajočih godb. Ta pogled nazaj pa je še podčrtal vlogo, ki so jo imele in jo še imajo naše godbe na pihala.

—o—

Društvo naravoslovcev in tehnikov Tone Penko vabi na predavanje direktorja Instituta za raziskavo Krasa v Postojni, dr. Petra Habiča

KRAŠKI POJAVI V SLOVENIJI

Predavanje bo v četrtek, 10. februarja, v prostorih Slovenske prosvete, ul. Donizetti 3. Začetek ob 20. uri.

Obiskovalcem bo na ogled fotografska razstava o podzemskem in površinskem Krasu. Ta bo odprta do vključno ponedeljka, 14. februarja, vsak dan od 18. do 20. ure.

Gostovanje folklorne skupine »Triglav« iz Argentine

Mladinska folklorna skupina »Triglav« iz Buenos Airesa je v torek zvečer navdušila številno občinstvo, ki si je ogledalo nastop v Kulturnem domu v Trstu. Mladi plesalci so že mesec dni na turneji po Jugoslaviji in so povsod dosegli lepe uspehe, saj imajo zanimiv in pester repertoar. Vodi jih priznani argentinski koreograf Arico, ki je s svojo skupino za to turnejo pripravil južnoameriške in jugoslovanske plesne. Plesalci so pokazali veliko temperamentnost argentinskih plesov, popolnoma prepričljivo pa so podali duh in vzdušje gorenjskih plesov in plesov z otoka Korčule. Pleso so dopolnjevali še diapozitivi, ki so med posameznimi plesi prikazovali dejavnosti in življenje Slovencev v Argentini. Ves spored pa je povezoval znani slovenski časnikar Bogdan Pogačnik, ki je spremljal »Triglav« na vsej turneji.

Obisk mladih folkloristov iz Buenos Airesa je pomemben dogodek ne samo zaradi dovršenosti njihovega nastopa, ampak tudi važen narodni trenutek, saj so ti mladi potomci mnogih primorskih rojakov, ki so se izselili v Argentino po prvi svetovni vojni.

Prav zato so si v torek zjutraj tudi nekoliko ogledali našo okolico. Obiskali so Sv. Križ, od koder je tudi nekaj članov

društva »Triglav«. V vasi so si ogledali spomenik padlim in dom Alberta Sirka, kjer je bil tudi sprejem. Ogledali so si tudi Kraško hišo in popoldne Rižarno.

—o—

SREDSTVA IZ ZAKONA 828 NA TRŽAŠKEM

Tržaški pokrajinski svet v Trstu je odobril predlog o uporabi sredstev, ki jih predvideva zakon 828. Predlogi zadevajo okrog 180 milijard naložb za razvoj tržaške pokrajine. Predsednik pokrajine Clarici je sporočil, da je politični položaj v Trstu zamrznjen v pričakovanju vstopa Krščanske demokracije v upravo na občini in na pokrajini. Sedanja odbora, ki ju sestavljajo laično-socialistične sile in Lista za Trst, nimata zadostne večine za odobritev proračunov. Laično-socialistične sile menijo, da je kriza odprta, vendar so odložili odstop odbornikov v pričakovanju na iztek skorajšnjega sestanka v Rimu pri ministrskem predsedniku Fanfaniju. Od slednjega pričakujejo zagotovila, da bo prišlo do uvedbe gospodarskih ugodnosti za Trst, kar zahteva kot pogoj za sodelovanje s Krščansko demokracijo Lista za Trst.

Občni zbor SLORI-ja

V Gregorčičevi dvorani je bil v četrtek, 9. t.m., redni občni zbor Slovenskega raziskovalnega inštituta SLORI. Za uvod je predsednik inštituta prof. Volčič orisal lik in delo rajnega ravnatelja Šiškoviča. Njegov spomin so počastili z enominutnim molkom. Nato je novi ravnatelj SLORI-ja prof. Bratina podal poročilo o delu, ki ga je inštitut opravil lani. Med pomembnimi uspehi je obnovitev goriškega sedeža, ki ga vodi K. Devetak. V pripravi pa je tudi sedež v Kanalski dolini, ki bi ga vodil Salvatore Venosi. Inštitut tudi ni deležen priznanja in finančne podpore s strani dežele, to pa je vsekakor obremenjevalno za uspešno delovanje.

SLORI je v lanskem letu pripravljala raziskavo za Kraško gorsko skupnost; z ljubljanskim Inštitutom za narodnostna vprašanja sodeluje pri raziskavi na temo »Problemi in perspektive slovenskih narodnih skupnosti v sosednih deželah«. SLORI je tudi sodeloval pri publikaciji »Razprave in gradivo«. Skupno z goriškim zavodom ISIG pripravlja po nalogu ustanove IRRSAE raziskavo o šolnikih obveznega pasu v naši deželi. V sodelovanju s SDGZ pa pripravlja raziskavo o slovenskem gospodarskem potencialu v Italiji. Inštitut bo tudi sodeloval pri pripravi Krajevnega leksikona Slovenije za narodni prostor v Italiji in pri dolgoročnem načrtu, ki bo skušal analizirati »Način življenja Slovencev v XX stoletju«.

Po razpravi, ki je sledila ravnateljevu poročilu, je tajnik Štrajn podal finančno poročilo, poročilo nadzornega odbora pa je prebral Stanislav Renko.

Ob koncu je bil potrjen dosedanjí upravni odbor. Sprejeli so tudi nekaj novih članov.

Društvo slovenskih ekonomistov

V Trstu imamo novo strokovno društvo. Imenuje se »Economist - društvo slovenskih ekonomistov v Italiji«; ustanovljeno pa je bilo na občnem zboru, ki so ga imeli v petek v Gregorčičevi dvorani. Namen društva, kot piše v statutu, je združevati že diplomirane ekonomiste in tudi študente ekonomske fakultete, širiti zanimanje za ekonomske vede in izobraževanje ter prispevati tudi k razvoju gospodarstva na območju, kjer živi narodna manjšina.

Pobudniki društva so mladi ekonomisti, ki so bili že med študijem vključeni v kolektiv študentov ekonomije, ustanovitev je spodbudila potreba, da bi tudi po

diplomi bili še vedno vključeni v neko skupno društvo, ki bi nudilo možnosti za strokovno izpopolnjevanje. Med pobudami, ki jih ima novo društvo v načrtu, so strokovna predavanja o gospodarski stvarnosti v zamejstvu, v Jugoslaviji in Italiji. Predvidene so tudi strokovne ekskurzije, vzpostavitev stikov s sorodnimi društvi in srečanja s študenti ekonomije.

Po razpravi o statutu, ciljih in oblikah delovanja so izvolili prvi upravni odbor, ki ga sestavljajo: Kapič, Korsič, Marvin, Pertot, Požar, Siega, Tomšič, Žerjal in Sandalj. V nadzorni odbor pa so bili izvoljeni Darij Cupin, Drago Gantar in kot predsednik prof. Vlado Turina.

Umestitev Konzulte za slovenska vprašanja v Gorici

V ponedeljek, 17. januarja, je bila na goriškem županstvu prva seja Konzulte za slovenska vprašanja, ki jo je občinski svet imenoval maja lanskega leta. Prvo sejo je sklical, kot predvideva pravilnik, župan Scarano, ki je bil tudi prisoten v prvem delu zasedanja; poudaril je vlogo Konzulte in izrazil željo, da bi opravila koristno delo v prid slovenske narodne skupnosti. Ob tem moramo povedati, da je Konzulta bila imenovana že leta 1975 in da je njena vloga povsem posvetovalnega značaja; ima torej nalogo, da posreduje občinski upravi predloge in mnenja o vprašanjih, ki se tičejo slovenske manjšine v občini. Naj v zvezi s tem povemo, da je Konzulta v pretekli mandatni dobi izdelala troje važnih dokumentov, ki so vsebovali konkretne predloge o treh bistvenih vprašanjih: o gradnji slovenskega šolskega centra v južnem delu mesta, o gospodarskih vprašanjih s posebnim ozirom na Štandrež in o varianti regulacijskega načrta. To so bili zelo pomembni dokumenti, ki so se spoprijemali s konkretnimi in življenjskimi vprašanji Slovencev v goriški občini. Ne vemo, koliko je občinska uprava te predloge upoštevala, dejstvo pa je, da je ta občinski posvetovalni organ opravil svoje delo z velikim smislom za konkretnost. Ena izmed nalog pred kratkim imenovane Konzulte je po našem mnenju tudi ta, da se preuči, v kolikšni meri je občinska uprava vzela v poštev predloge Konzulte; je že res, da je Konzulta posvetovalni organ, vendar menimo, da ima svojo specifično vlogo v občinskem političnem življenju in sicer to, da kot najbolj reprezentativen organ vsega slovenskega življenja tudi najboljše more izraziti težnje in sugestije Slovencev.

Kot smo že omenili, je bila prva seja sredi januarja; na dnevnem redu je bila izvolitev predsednika, podpredsednika in tajnika. V Konzulti je že v prejšnji mandatni dobi bilo sprejeto načelo, da se sklepi sprejemajo v čim večjem soglasju in tako je bilo tudi glede predsedniškega mesta, ki naj bi pripadalo pol mandata ZSKP in drugo polovico SKGZ. Tako je bil za predsednika (z 11 glasovi, 1 vzdržan) izvoljen prof. Vladimir Šturm, za podpredsednika prof. Darko Bratina, za tajnika prof. Ida Primožič Feri. V Konzulti je 15 članov, ki jih imenujejo ZSKP, SKGZ,

Sindikata slovenske šole in občinski svet. Za ZSKP so v Konzulti prof. Vladimir Šturm, dr. Kazimir Humar, prof. Lojzka Bratuž, prof. Lučana Budal, dr. Jože Vrtovec; za SKGZ prof. Darko Bratina, prof. Aldo Rupel, Edmund Košuta, dr. Diego Marvin, dr. Angel Pahor; SŠ predstavljata prof. Ida Primožič Feri in prof. Joško Šavli, občinski svet pa je imenoval sledeče predstavnike: Milka Čubrilo Dell'Orco (PSI), Gianni Toplikar (KD) in Teresa Martinuč Perissutti (KPI).

Konzulta za slovenska vprašanja ima sedež na goriškem županstvu; v teh dneh se sestane na svojem prvem delovnem sestanku, da si začrta programske smernice za nadaljnje delo.

SEJA DEŽELNEGA VODSTVA VEJE VOLVEV

Vodstvo goriške in tržaške veje Volvov se je v ponedeljek, 24. januarja, sestalo v Jamljah, da bi ponovno obnovilo že navezane stike med obema organizacijama. Veji sta dokončno izdelali program za drugo stopnjo skavtske vzgoje v dobi volvov (program »Zlata zvezdica«). S tem je vodstvo določilo cilje in sredstva za svoje bodoče delovanje. Cilji naj odgovarjajo skavtskim načelom, sredstva pa naj bodo vedno v skladu z otrokovo osebnostjo. Zato je program osnovan na konkretnih pobudah, ki gredo od spoznavanja okolja, narave in tabornega življenja, pa do odkrivanja verskih in narodnih vrednot. Izhodišče vsega tega pa mora biti delo v vodu, kjer si najmlajši člani izoblikujejo prve skavtske izkušnje. Začrtani program nudi vsem voditeljem-voditeljicam nekaj smernic za bodoče delo, obenem pa potrjuje uspeh goriško-tržaškega sodelovanja.

Vodstvo Veje Volvov

Poročilo o občnem zboru Športnega združenja Olympia

V sredo 26.1.1983 je bil v mali dvorani Katoliškega doma občni zbor S. Z. Olympia. Po uvodnih besedah dosedanjega predsednika Jožeta Vrtočca so se zvrstila poročila referentov. Zapisnikar in referent za tisk G. Rustja se je dotaknil težav, ki se tičejo njegovega dela in pripomnil, da se čuti pomanjkanje dobrega tajnika. Tajniško poročilo je zaključil s tem, da je podčrtal važnost obveščanja v javnih občilih o delovanju S. Z. Olympie, česar se marsikdaj ne zavedamo.

Sledila so poročila o odbojki. O tej panogi so spregovorili referenti Marko Cotič, Albert Devetak in Manuela Primožič. V sezoni 1981-82 so se moštva S. Z. Olympie udeležile devetih odbojarskih prvenstev, letos pa osmih. Ženska ekipa je lani prestopila iz I. divizije v žensko D-ligo, kjer je sedaj na drugem mestu na lestvici. Prva moška ekipa nastopa letos, po lanskem napredovanju, v C2 ligi. Tudi naraščajniki so dosegli zavirljive uspehe. V pokrajinskem prvenstvu mladincev so lani delili prvo mesto s Torriano, ki je zaradi boljše razlike v setih postala pokrajinski prvak. Letos so pa naši mladinci zasedli prvo mesto po devetih zaporednih zmagah in tako postali pokrajinski prvaki. Isti naslov je lani dosegla Olympia tudi v prvenstvu dečkov, pa tudi letos dobro kaže, saj so doslej izgubili en sam niz in sami vodijo lestvico. Končno so naraščajniki zasedli v sezoni 1981-82 v prvenstvu »Under 15« 2. mesto, za tržiškim Italcantieri. Poleg teh uradnih tekem pa so se naša moštva udeležila

tudi številnih turnirjev: Turnirja prijateljstva v Krminu (1. mesto), 1. turnirja v Radgoni (1. mesto), 1. Turnirja Kulturnega doma v Gorici (1. mesto), turnirja »Pokal JIB Bank« (1. mesto). Poleti 1982 je S.Z. Olympia organizirala turnir »Pokal Petra Špacapana«, kjer se je uvrstila na tretje mesto, za PAV Natisonija in ASFJR iz Čedadra ter pred Borom, Juventino, Kanalom, Bovcem, Sočo in Jamljami. V športnem letu 1981-82 so moštva Olympie odigrala približno 100 tekem v raznih prvenstvih. Naše Združenje je zastopano v vseh mladinskih kategorijah, dečki pa vsi nastopajo tudi v slovenski šolski ekipi, tako da je to moštvo osvojilo 1. mesto v pokrajini in tretje v deželi.

V čem je skrivnost vseh teh uspehov S. Z. OLYMPIE? Odgovor je preprost, Poleg požrtvovalnosti in neutrudljivega dela odbornikov, športnikov in trenerjev je vzrok predvsem v stalni skrbi za naraščaj, kar ustvarja vedno nove generacije slovenskih športnikov. V čast si štejejo, da imajo vsa slovenska moštva na Goriškem in tudi marsikatero italijansko v svojih vrstah atlete, ki so zrasli v Olympii. Zato dobiva naše Združenje vsako leto priznanja, letos pa je dobilo nagrado Coni za mladinsko dejavnost.

Poročilom o odbojki je sledilo tisto o zimskih športih. Tudi na tem področju dosega Olympia zavirljive uspehe. Za sezono 1981-82 je dobila še eno nagrado CONI, to je za mladinsko dejavnost na tem področju. V naših vrstah imamo marsikatero atleta, ki je deležen točk FISU, ki veljajo v vsedravnem merilu. Tudi na smučiških je prisotnost Olympie vedno množična, posebno na vsakoletnih društvenih tekmah. Lani se je osnoval odsek za fondistiko, katerega člani so se že dobro uveljavili na mnogih tekmovanjih, npr. na Maratonu po Pustriški dolini na Južnem Tirolskem.

Nato je bilo na vrsti blagajniško poročilo, v katerem je Marjan Vižintin poudaril dejstvo, da se je finančni položaj precej izboljšal, ker ima več moštvev sponsorja (Olympia-Terpin, Olympia-Košič, Olympia-Bertolini).

Sledilo je predsedniško poročilo, v katerem se je predsednik dotaknil marsikateroga vprašanja, zlasti problema vzgoje, poštene igre in gojenja značajnosti. Zahvalil se je odbornikom in

Nastopi dramske skupine Štandrež

Dramska skupina iz Štandreža je letos predstavila Molierovega Namišljenega bolnika, najprej v domači dvorani, potem pa še trikrat v raznih krajih na Goriškem. S to predstavitvijo so štandreški igralci ponovno dokazali svoje odrske sposobnosti in se kot posamezniki pa tudi kot skupina spet uveljavili; ne bi hoteli delati nikomur krivice, a glavna nosilca igre (Božidar Tabaj - Majda Paulin) sta bila nad vse prikupna ustvarjalca komičnega dogajanja in sproščenega vzdušja.

Štandrežci so v nedeljo 23. januarja

predstavili komedijo na Humu v Goriških Brdih; to je bil njihov prvi nastop v tej briški vasi, kjer imajo lepo dvorano in tudi dobro igralsko skupino, tako da je društvo iz Štandreža našlo v njej še eno skupino iz Slovenije, s katero bo v bodočnosti vzpostavilo stike in se dogovorilo za izmenjavo gostovanj. Dramska družina iz Štandreža je naslednji petek (28. januarja) nastopila v Krminu, v okviru gledališke sezone, ki jo organizira tamkajšnja občinska uprava; preteklo nedeljo, 30.1., pa so nastopili v Katoliškem domu

■ dalje na 8. strani

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

7. in 8. številka Nove revije

Nova, 7. in 8. številka Nove revije, ki je sicer izšla že pred časom, a je prispela v Trst šele zdaj, je zelo obsežna, saj šteje precej nad 200 strani.

Začenja se s Kocbekom in sicer s fotoreprodukcijo njegovih rokopisov na treh straneh in s tremi pismi, ki jih je pisal predsedniku izvršnega odbora Osvobodilne fronte Josipu Vidmarju, Vitomilu Zupanu in Andreju Inkretu. Zanimivo je zlasti pismo Vidmarju, v katerem očita temu, sicer s previdnimi besedami, neiskrenost oziroma dvoličnost, kajti ravno Vidmar je priporočil za objavo v neki antologiji partizanske proze, ki jo je uredil France Bevk, eno izmed novel, katero je pozneje obsodil. Pisma so zanimiv dokument slovenske zgodovine po drugi svetovni vojni. Sledi tako imenovana »Skica za življenjepis Edvarda Kocbeka«. Nato pa odlomek iz daljše študije Dimitrija Rupla »Kocbekova strah in pogum« in še esej Spomenke Hribar »Listina zgodovine«, napisanem ob ponatisu Kocbekove knjige »Listina« pri Slovenski matici.

Nato se zvrsti okrog 25 strani pesmi, ki so jih zložili Jože Snoj, Milan Dekleva in Boris A. Novak. Pavle Zidar objavlja daljši odlomek iz dela z naslovom »Hrastov med«, Peter Božič pa nadaljuje svoje spomine iz prvih poveljnih let. Spomine bo nadaljeval.

Pod zaglavjem Esej najdemo esej Rudija Šeliga »Za magijsko gledališče«. Ivo Svetina objavlja besedilo svojega predavanja na lanskem zborovanju pisateljev v Štatenbergu pod naslovom »Uvod k usadi«. Bogve zakaj pa je popačil ime gradu Štatenberg s tem, da je končni g spreminil v k, kar pomeni naravnost grob iz-

živ za vsakogar, kdor zna nemško, pa tudi hotelo žalitev zgodovine in tistih, ki so dali gradu ime. Nova revija si kaj takega ne bi smela dovoliti.

Taras Kermauner objavlja spis »Usoda mojega rokopisa«. O nemškem pesniku Paulu Celanu piše Niko Grafenauer. Sledi vrsta Celanovih pesmi. Niko Grafenauer je napisal k njim tudi nekaj opomb. Revija objavlja tudi govor Paula Celana pod naslovom »Meridian« in v prevodu esej Thea Bucka o Celanu.

Pod zaglavjem Intervju je objavljen pogovor z Dragom Šego, med drugim o sporih med slovenskimi levičarji v predvojnem času. Tine Hribar je prispeval pod zaglavjem Studija, študijo z naslovom »Otok obupa« o Marxu in marksizmu. V rubriki Srečanja in razhajanja pa je zastopan Franc Šali s kratkim polemičnim spisom »Še o resoluciji 9. kongresa ZKS o kulturi«.

—o—
dalje na 7. strani ■

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE v Trstu

AUGUST STRINDBERH

SMRTNI PLES

Režija: GEORGIJ PARO

V torek, 8. februarja ob 16. uri — Abonma Red I
V četrtek, 10. februarja ob 20.30 — Izven abonmaja

V petek, 11. februarja ob 16. uri — Abonma Red H

Izšla je četrta številka Pastirčka

Četrta številka Pastirčka se začenja s člankom »S Pastirčkom v novo leto!«, v katerem je rečeno, seveda predvsem na naslov otrok, pa tudi odraslih: »Veste, da je letošnje leto sveto leto? Zato ne izgublajmo dragocenega časa predolgo pred televizorji. Pridno delajmo, da bomo napredovali v znanju. Naj bo leto 1983 leto bratske ljubezni; če se bomo imeli radi in si z veseljem pomagali, bosta ljubezen in dobrota premagali sovraštvo, pa tudi revščino, ki trka na premnoga vrata. Bodimo skromni v naših željah. In leto bo res sveto. Naše odpovedi nepotrebnemu nas bodo zblížale in na svetu bo zavladal mir... Želim vam pa tudi veselja, ki se naseli v nas, ko pridno opravimo vse, kar pričakujejo od nas šola, dom in seveda naš prijatelj Pastirček, ki nas ima nadvse rad. Tudi na sprehode v naravo ne pozabimo. Naša lepa slovenska zemlja je čudovita knjiga...«

Anamarija Zlobec je napisala lep, pristrčno

napisan članek o zimskem razpoloženju »Sneži, juhej!« Olga Ban je prispevala kratko zgodbo »O kozlu, ki je bil strah cele vasi«. Njen doživljaj s hudim kozlom je bil res grozljiv. Vladko Kogoj pa je avtor prijetno napisane zgodbe »Prijateljki«. Zgodba o sneženem možu Maje Okorn pa se bo še nadaljevala.

Ljubka Šorli je prispevala za četrto številko Pastirčka pristrčno pesmico »Kje je ptičica«. Seveda prinaša mesečnik še več drugih prispevkov v verzih, med katerimi je treba imenovati na prvem mestu »Zimske sličice« Zore Saksida.

Ljuba Smotlak nadaljuje svoje »Tržaške sprehode«, na katerih seznanja mlade bravce s preteklostjo in sedanostjo traškega mesta. Tokrat piše o morskem obrežju in pomolih. Zanimiv je tudi pogovor s pisateljico Tončko Curk. Nepodpisan je članek o otroškem prazniku v Gorici. Pod tem naslovom je mišljena pevska prireditev Mala Cecilijanka.

Karantanski panter nasproti grbom in barvam Evrope

OOOO 1 OOOOOOOOOO

JOŠKO ŠAVLI OOOO

Nastanek grbov sodi v čase križarskih vojn, v obdobje po letu 1130. Grbi so se razvili iz poprejšnjih bojnih znakov, ki so bili plastične oblike, nosili pa so jih na drogu. Kadar začnejo te znake nositi naslikane na ščitih, je to začetek grbov, čeprav gre še vedno za bojni znak. O pravem grbu lahko govorimo šele tedaj, ko znak na ščitu postane pravno in ustavno znamenje vladarja in njegove dežele in je dejansko izgubil pomen bojnega znaka.

To se je zgodilo ok. 1200 in potreba sama je narekovala nov bojni znak, pod katerim bi se zbirala vojska dežele, navadno vojvodine. Ta novi bojni znak je postala bandera (gonfalon), ki je sedaj dobila poleg barv tudi še znak. Znak na ščitu je bil navadno istoveten z onim na banderi, vendar ne vedno. To pa nam pove, da je pomen ščita in bandere povsem različen, četudi imata zelo pogosto enaka znaka.

Oblika bandere je podolgovata, na koncu prehaja v dva ali v tri repe. Kadar se na njej pojavi tudi bojni znak, predstavlja že prvo obliko državne zastave. Nekako od 1250 dalje in potem skozi vsa stoletja pa

jo skoraj povsem spodrine nova oblika, prapor (standard), ozke pravokotne oblike, ki stoji trdno in ne plapolja. Na njem se nahaja jasno viden bojni znak.

Prapor je tudi tisto znamenje, ki kaže na prvotni znak dežele, njen zgodovinski-pravni znak. Grbi se namreč od srede 13.

Orl, vladar višin, znak starih mogočnih kraljestev in cesarstev (Egipt, Rim). V srednjem veku znak Svetega Rimskega cesarstva kot črni orl na zlatem ščitu. V krščanstvu predstavlja Odrašenika, ker simbolizira vse nadzemeljsko.

stoletja dalje nenehno spreminjajo in širijo na nova področja. Za vladarji t.j. kralji in knezi ter vojvodi dobijo svoje lastne grbe tudi plemiči, pa mesta in obrtniki oz. njihovi cehi. Spreminjanje grbov ter njihovih barv odraža pravno-socialni razvoj srednjeveške družbe.

V obdobju križarskih vojn prevladuje na ščitih križ. V grbih mest so križi še danes izmed vseh znakov najbolj številni. Po deželah, kjer so se križarji zbirali ter v obalnih mestih vkrcavali za pohod na Palestino, imajo mesta v veliki večini v grbih križ v različnih barvah, kakor vidimo na mestnih grbih severnoitalijanskih dežel Benečije, Lombardije in Piemonta, Ligurije ter dalje na zahod v grbih Toulona, Marseilla in Barcelone, na vzhodno stran pa pri mestnih grbih v Istri. Mesta s križi v grbih si v severnoitalijanskih deželah kar sledijo: Treviso, Belluno, Padova, Vicenza, Verona, Mantova, Bologna, Reggio Emilia, Parma, Pavia, Milan, Como, Novara, Vercelli, Alessandria, Asti, Genova. Redkejši je križ na grbih južnoitalijanskih mest, ima ga npr. Messina ter druga manjša.

Križi so v različnih barvah, toda najbolj številni izmed vseh je križ sv. Jurija (rdeč na belem). Tega ima na svoji zastavi danes Anglija, skupaj s križem sv. Andreja (bel diagonalni na plavem), znakom Škotske, ter križem sv. Patrika (rdeč diagonalni na belem), znakom Irske. Sveto Rimsko cesar-

Naše zdravje

Zelišča in celulit

Celulit imajo milijoni ljudi, ločiti pa moramo debelost od celulita, saj je prevelika telesna teža eno, bolezen podkožnega tkiva, celulit, pa drugo. V prvem primeru gre samo za maščobo, v drugem pa za tekočino.

Celulit se pojavlja predvsem na natanjem delu kolen, na stegnih, trebuhu, ramenih in vratu. Zunanja stran stegna dobi obliko jahalnih hlač, česar se ženske močno bojijo posebno v času, ko odhajajo na dopust, razen tega pa je celulit boleč, kar debelost ni. Če stisnemo s palcem in kazalcem na prizadetem delu telesa, čutimo pod njima drobne kroglice, koža pa je zrnata, podobna pomarančni lupini. Če nič ne ukrenemo, se videz slabša, koža postaja vse bolj trda, vse bolj hrapava in grda.

Vzroka za celulit ne poznamo. Verjetno gre za hormonske motnje neznanega porekla. K celulitu so zlasti nagnjeni ljudje, ki trpijo za kronično zaprtostjo, tisti, ki imajo oslabela jetra, protin ali kožni privnico. Celulit pa pospešujejo čustveni pretresi, skrb, žalost, kratka živčni pritisk. Celulit preprečujemo z dobrim spancem, razgibanjem in sprostitvijo. Uživajmo čim manj slano hrano in čim manj prekajenega mesa, zlasti če je industrijsko predelano, ker nekateri dodatki močno povečujejo sposobnost celic, da zadržijo vodo. Jestvi je treba veliko sadja in zelenjave, zlasti tistega, ki pospešuje odvajanje vode. To so zelje, regrat, kumariče, kreša, vrtni janež, čebula, por, redkev, hren, beluši, bazilika, jagode, jabolka, limone, pomaranče in hruške. Najbolj učinkovit pa je ananas.

Zdravljenje celulita je dolgotrajno. Dobre uspehe dosežemo s hidroterapijo, zlasti z masažo z morsko vodo, in pa vsakodnevno masažo z grobo rokavico iz rastlinskih vlaken. Čaj, ki pospešuje izločanje vode in znojenje, je krepčilen in pomirjujoč.

Med obroki spijemo 4 skodelice poparka iz: 2 ščepeca cvetov močvirskega oslada (ki mu pravimo tudi divje latje, gomoljasti oslad, sračica, kaška svetega Ivana, medvejka) na skodelico vode. Ali pa na liter vode: 1 ščepec zdrobljene korenine plazeče pirnice, ščepec oslada in ščepec koruznih laskov. Skodelico, zjutraj, opoldne in zvečer.

Preizkušeni zeliščni čaji so še: poparek dveh ščepecev glogovih cvetov na skodelico, poparek iz korenin in listov repinca, tri ščepece na skodelico, poparek iz češnjevih pecljev, štiri peclje na skodelico.

Poparek iz jagodnjaka: dva ščepeca listov in cvetov, poparek iz koruznih laskov, 4 ščepece; poparek iz cele regratove rastline, 5 ščepecev. Vse omenjene rastline so diuretiki in pospešujejo odvajanje vode. Priporočljiv je poparek iz brezovega listja; 3 ščepece ali prevretek iz brezinih brstov, 4 ščepece na skodelico.

Učinkovite so tudi kopeli nog in rok; v pripravku za en liter potrebujemo 2 ščepeca bršljana, 2 krvavega mlečnika, dva koprive, 1 ščepec kalužnice in dva slezenovca.

Prizadeta mesta pa masiramo z mazilom iz 10 kavnihih žličk bršljanove tinkture; 1 žlička majaronove esence, 10 žličk lanolina, 100 gr. vazelina.

Z. T.

S TRŽAŠKEGA

**RUDOLF PREDSEDNIK,
HAREJ TAJNIK**

V torek, 1. t. m., se je v Trstu ponovno sestel pokrajinski svet Slovenske skupnosti, ki je bil izvoljen na pokrajinskem kongresu lanskega decembra. Na dnevnem redu je bila izvolitev pokrajinskega predsednika, pokrajinskega tajnika ter članov izvršnega odbora. Na kongresu je bilo za strujo Enotnost izvoljenih v pokrajinski svet 18 članov, za strujo Nove perspektive 11 in za Levo strujo dva člana. Po temeljiti razpravi je na torkovi seji bil soglasno izvoljen za novega predsednika pokrajinskega sveta časnikar Saša Rudolf, ki je bil kandidat struje Nove perspektive. Podpredsednik je Stanko Škrinjar od Leve struje, tajnik predsedstva pa Aleksander Možina od struje Enotnost.

Za pokrajinskega tajnika je bil soglasno potrjen prof. Zorko Harej (struja Enotnost), ki je tudi tržaški pokrajinski svetovalec. V izvršni svet pa so bili izvoljeni: Jevnikar, Lokar, Maver, Slama in Tuš (za strujo Enotnost), Breclj Marija, Brezigar in Opelt (za Nove perspektive).

—o—

7-8. STEVILKA NOVE REVIEJE

■ nadaljevanje s 6. strani

Sledijo razni polemčni spisi, kot Marka Uršiča »Prispevek k razpravi o knjigi »Resnica o resnici«, Denisa Poniža »Svoboda in ujetost«, Mance Košir »Čemu tajiti?« in še nekaj drugih. Še več polemike najdemo pod zaglavjem »Glosa«, nanašajoče se predvsem na nove ograde, ki so postavljene okrog Slovenije s tako imenovanimi varčevalnimi ukrepi. Dimitrij Rupel piše o tem celo pod naslovom »Železna zavesa«.

stvo je imelo kot bojni prapor bel križ na rdečem. Danes ima takšno državno zastavo Danska, ki je bila vazalna država omejenega cesarstva. Bel križ na rdečem ščitju pa je bil tudi grb Savoje in s tem tudi italijanske kraljevske hiše ter kraljevine. Križe v različnih barvah imajo na zastavah vse nordijske dežele, poleg Danske tudi Norveška, Švedska, Finska ter Islandija. Tako da veda o zastavah govori upravičeno o skandinavskem križu. Bel križ na rdečem ima v grbu in na zastavi tudi Švica. Izredno star je tudi križ Tevtonskega viteškega reda: črn križ na belem, ki ga imajo v grbih nekatera nemška in baltska mesta (Fulda, Riga). V prejšnjem stoletju ga je Prusija naredila za nemško vojaško odlikovanje, kar je bila zloraba samega zgodovinskega znaka. Tevtonski viteški red, ustanovljen 1190, je združeval viteze člane Vzhodnofrankovskega kraljestva, ki je povezovalo nemške dežele, pa tudi češke in karantanske. Tevtonski križ je zgodovinsko-pravni znak, ne pa nemškonacionalni.

V obdobju križarskih vojn se pojavi tudi stilizirana heraldična liliija, znak francoskih kraljev in njih kraljestva. In sicer pod kraljem Ludvikom VII. (1137-80), dasi o tem manjkajo natančni dokazi. Danes je ta znak poznan kot bourbonska liliija, v zlati barvi na plavem. Upravičeno pa je mnenje, da v bistvu ne gre za lilijo kot tako, marveč za skrčeno obliko življenjskega drevesa, za

»cvet življenja«, kot ga že ok. leta 1000 upodabljajo na žezlih vladarjev in pomeni božji značaj oblasti. Takšen cvet je po vsej verjetnosti tudi znamenita rozeta na pročeljih cerkva. Liliija je značilna za vse francoske grbe. Francoska mesta imajo vrh grba značilen pas z lilijami.

Dežele Srednje in Severne Evrope imajo grbe, v katerih se nahaja lev. Gre za star bojni znak, ki ga srečamo že v antiki. V grbih pa se uveljavi od srede 13. stol. dalje, ko simbolizira moč fevdalne posesti, ki jo v vedno večji meri dobivajo deželni knezi. Levja simbolika je ponekod tako močna, da spodrine orla, npr. na Češkem in Bavar-

Dvoglavi orel, v grbu Bizanca, zatem Svetega Rimskega cesarstva ter carja Rusije, ima svoj izvor v simbolu boga nevihte pri Sumerjih-Babiloncih, od katerih so ga prevzeli potem Hetiti. Dve glavi kaže na božji in zemeljski značaj cesarske oblasti.

skem (drugi grb). V upodabljanju leva prevladujeta dve obliki, »lion rampant« (napadajoči) ter »lion passant« (stopajoči). Slednji se imenuje, kadar ima glavo obrnjeno nasproti človeku, navadno »leopard«. Toda heraldičnega leoparda se ne sme zamenjavati s panterjem. Leopard je v tem primeru le ena od mnogih upodobitev leva v različnih pozah.

V primeri z levom je orel na grbih manj številen. V tem primeru gre za izrazito kraljevski znak. Orel velja za kralja ptic in višin. Zato simbolizira kraljevsko oblast, njeno vzvišenost in sposobnost, da ima pregled nad celim kraljestvom. Že stari Rimljani so imeli plastičnega orla za bojni znak. V svojem grbu ga ima tudi srednjeveško Sveto Rimsko cesarstvo. Grbi z orlom so sploh značilni za kneževine in kraljestva, ki so v svoji sestavi dokaj enotna, predvsem v Vzhodni Evropi, kot nam priča Poljska, pa Prusija, Šlezija, Češka (prvi grb) in Moravska, pa tudi Furlanija (patriarhat) ter Tirolska in Bavarska (prvi grb).

Od kraljevskega orla se razlikuje dvo-glavi cesarski orel, kakršnega ima Bizantinsko cesarstvo. Le-tega prevzame v 15. stol. tudi Sveto Rimsko cesarstvo. Po propadu Bizanca (1453) pa tudi veliki knez Moskve, ki si je lastil politično nasledstvo bizantinskih cesarjev.

(Dalje)

- *Jn taku, videš, lubi moj Jakec, smo še živi jn zdravi.*
- *Pej zakej ne be bli? Vreme jemamo ceu mesec taku lepo, de lepše ne more bet. Jn če premisleš, de je biu januar ...*
- *E, mene se to lepo vreme neč ne dopade. Zatu ke tu pomene, de zima jema še za pridt. Jn bomo še piskali ... Letos je vreme prou vse narobe. Jest rečem, de tu more bet zastran vseh tisteh satelitov, ke jeh speščavajo u luft. Jn pole je zrak ves premejšan de jemajo na Sicilji sneg, pr nas pej rožce. Jn od tisteh satelitov lahko kašen pade tudi dol. Sej si vidu uni teden, ku se je ceu svet bau zastran tistga ruskega satelita. Jest sm se bau jet na cesto, de mi ne pade na glavo.*
- *Ma h sreči je pole pou u murje nekam daleč ...*
- *Sej glih zastran tistga satelita sm reku, de smo še živi jn zdravi. Ke jest sm biu strašno u skrbeh.*
- *Boš vidu Mihec, de an dan se bo zgodila kašna nesreča. Ne bojo nehali prej.*
- *Ja, ma je treba premislet, de tudi ti-*

sti sateliti delajo za mir. Ke uani jemajo ane strašanske aparate, de ti videjo jn magari fotografirajo anga brvinca na stu kilometrov daleč. Rusi jn Amerikanci se s tistmi sateliti aden družga kontrolirajo jn vse videjo kar se godi na zemli, pod zemlo jn u murji. Samo Buh ne dej, da se kašen kej zmote, pej bomo jemeli hudiča.

- *E, dragi moj, drugo leto bo vre štiri-nosemdeset. Jn za tabat je tisti Orwell napovedau, de bojo na policiji zastran tisteh fotocelic vse znali, kej ti delaš. Kej si jeu, kadaj si šou na ta veliko, kadaj na ta malo potrebo. Vse.*
- *Ja, ja. Te velike velesile si jeh zmišlavajo prou vse sorte. Jn zmiram se skaže, de vse kar se zmislejo je samo za škodet.*
- *Škodet al ne škodet — ta glavno je, de gremo zmiram naprej. Tudi če je oslarija. Jn ta velike oslarije delajo glih ta veliki narodi.*
- *Kadu pej. Velike oslarije veliki narodi, majhne oslarije pej ta majhni. Mi Slovenci, ke nas je malo, ane velike oslarije nanka ne be mogli naredet, tudi če bi tei. Ke zatu je treba dosti dnarja.*
- *Ma vselih se mi zdi, de tisto od velikih oslarij velikih narodov vselih ne velà prou zmiram. Vidi, postaumo reč, Kitajce. Uani so tudi an velek narod. Prouzaprou ta večji narod na sveti. Jn znaš kej so nardili? So odžagali ano poslanko u ani njehe deželi. Jn še so jo obsodli, de more plačat globo. Jn znaš zakej? Zatu ke jema vre sedem otrok jn ta uasmi je po poti. Zatu ke kitajski Ce Ka je odloču, de Kitajci, ke jeh je že ana milijarda, lahko jemajo samo anga otroka. Uana je pej vre sedem krat prekršla tu direktivo. Še dobi so, de je niso zaprli.*
- *Ma ja, ja. Drugo leto je štiri-nosemdeset. Jn bomo jemeli vre vse planirano. Kadaj na ta veliko, kadaj ... se bomo seksualno udejstvovali jn taku naprej.*

Cankarjev dom v Ljubljani

Spremembe... Spremembe... Spremembe...

Med tiskom koledarja za februar 1983 smo zasledili naslednje spremembe.

1. Sreda, 9. feb. ob 19.30: SILA SPOMINA — literarni večer sodobnih slovenskih pesnikov in pisateljev.
  2. Sreda, 9. feb. ob 11.00: Predstavitve miniaturne izdaje Prešernovih sonetov nesreče Cankarjeve založbe in razgovor o Kržišnikovi oblikovalski interpretaciji Prešernovih poezij.
  3. Nedelja, 20. feb. ob 19.30: J. Nestroy: PLESKAR IN NJEGOV DVOJČEK — gostovanje NG z Dunaja — odpade.
  4. Četrtek, 24. feb. ob 19.30: napovedana premiera ROMEA IN JULIJE — preložena.
  5. Cene vstopnic za slovesne premiere celovečernih filmov v Cankarjevem domu: 100 din.
- Cena vstopnic za koncert DAVID MURRAY QUARTET: 200 din.

—o—

Odbojka na Goriškem

Moška C2 liga

JUVENTINA - BELCA : OLYMPIA - TERPIN 3:2 (15:9, 15:13, 18:20, 13:15, 17:5)

OLYMPIA - TERPIN Špacapan, Cotič Marko in Stefan, Černic, Ncubauer, Zadnik, Kuštrin, Dornik, Terpin Simon in Damjan.

JUVENTINA - BELCA: Lavrenčič, Plesničar, Petejan, Orel, Mučič, Faganel, Černic, Juren.

V soboto je Juventina v zelo razgibani in razburjivi tekmi premagala goriško Olympio-Terpin. Moštvi sta igrali precej izenačeno. Juventina je, kot vedno, imela izredno obrambo oziroma sprejem. Olympia je bila močnejša na mreži, v ozadju pa je imela precejšnje luknje, ker nekateri igralci niso bili v formi. Poleg tega igra Olympie-Terpin ni bila enakomerna: zdaj je bila izredno učinkovita, zdaj pa mlahava. Nasprotniki so se vsega tega zavedali in so v prvih nizih zmedli Olympijce. Že je zgledalo, da se bo tekma končala s 3:0, ko so začeli gostje besno napadati: dohitali so Juventino in bi bili zmagali, saj so v tretjem, odločilnem nizu vodili, žal pa niso znali izkoristiti prednosti.

Ženska D-liga

SLOGA : OLYMPIA - BERTOLINI 3:2 (15:10, 6:15, 15:7, 9:15, 15:9)

OLYMPIA - BERTOLINI: Primožič, Bertolini Klara in Marija, Perše, Košič, Mažgon, Šuligoj, Kostnapfel.

SLOGA : Adam, Sosič, Kovač, Drnovšek, Goričič, Križmančič, Peršič, Purič.

Tudi v tem slovenskem derbiju sreča ni bila naklonjena goriški Olympii. Goričanke so se sicer potrudile in dale vse iz sebe, v ključnih trenutkih pa niso znale reagirati in izkoristiti prednosti.

Prvenstvo dečkov

OLYMPIA-KOŠIČ : ITALCANTIERI 3:0 (15:4, 16:14, 15:9)

OLYMPIA-KOŠIČ: Terpin Simon in Andrej, Košič Beni in Aleksander, Špacapan Ivo in Simon, Podveršič, Cotič Igor in Robert.

Nadaljuje se zmagovita pot dečkov goriške Olympie. Moštvo Olympie-Košič, ki je pokrajinski prvak v kategoriji mladincev, dobro obeta tudi v tem prvenstvu, saj je doslej zmagalo vse tekme in izgubilo en sam niz.

G.R.

Poročilo o občnem zboru...

● nadaljevanje s 5. strani

članom za sodelovanje in nato slovesno izročil spominsko plaketo podpredsedniku in športnemu vodji Martinu Kranerju, začetniku povojnega zamejskega športa na Goriškem in glavnemu podpredsedniku za ustanovitev združenja.

Le-ta se je zahvalil za priznanje in nato ocenil delovanje v obdobju med obema občnima zboroma. Z obžalovanjem je pripomnil, da je odsek za lahko atletiko zamrl. Pred leti so se naši fantje in dekleta uveljavili tudi na tem področju v metih in raznih tekaških zvrsteh: Anselmi, Kožlin, Plesničar, bratje Devetak, Peršetova in drugi. Iz Š. Z. Olympie je izšel italijanski državni prvak v metu kladiva Edi Podberšček iz Štandreža, ki se je tudi udeležil olimpiad.

Podpredsednik je še omenil problem funkcionalnega sedeža in potrebe po lastni telovadnici. Pred mnogimi leti so si prav bodoči Olympijevci ustvarili v nekdanjem konjskem hlevu na zemljišču današnjega Katoliškega doma; prostor so pospravili in opremili. To je bila prva povojna slovenska telovadnica na Goriškem. Prostor so pozneje izkoristili za gradnjo Katoliškega doma.

Nato se je podpredsednik zahvalil vsem, ki podpirajo Olympio. Omenil je še dejstvo, da je

Olympia prva na Goriškem navezala na športni ravni stike z matično domovino in organizirala turnir z udeležbo moštev iz Slovenije. Sledili so pozdravi predstavnikov Š. Z. Juventine Ivana Plesničarja, Š. Z. Soče Benjamina Černica in Š. Z. BRD Rinalda Dornika.

Po poročilih se je razvila zanimiva in plodna debata. Končno je nadzorni odbor predlagal dosedanjemu odboru razrešnico, ki jo je občni zbor soglasno potrdil. Sledile so volitve. Predloženi sta bili dve listi. Zmagala je lista št. 2. V novem odboru bodo: Vrtovec Jože, Kraner Martin, Vižintin Marjan, Terpin Ivan, Černic Igor, Bertolini Marija, Cotič Marko, Dornik Rinaldo in Rustja Barbara, v nadzornem odboru Černic Marjan, Valentinčič Emil, Špacapan Mirko, v razsodišču pa Brešan Karel, Terpin Ciril in Devetak Albert.

G.R.

V ANGOLI UBILI TRI DUHOVNIKE

Kot poroča uradna angolska agencija, so pripadniki gverilske organizacije Unita, ki se borijo proti sedanjemu angolskemu režimu, ubili tri duhovnike, od katerih je eden bil švicarski državljani.